

VÝROČNÁ SPRÁVA

O ČINNOSTI NEZISKOVEJ ORGANIZÁCIE

MIESTO POD SLNKOM

ZA ROK 2012

Mgr. Rybárová Beáta
riaditeľka neziskovej organizácie

Úvodné slovo

Ďalší rok v živote neziskovej organizácie môžem hodnotiť ako konsolidovaný, naplnený sociálnou prácou v rámci našich ťažiskových úloh a zameraní. V priebehu celého roka sme v sociálnej poradni a v jej detašovanom pracovisku v Rožňave poskytovali špecializované sociálne poradenstvo, pomáhali sme rodinám ktoré nám v rámci programov priorit sociálnoprávnej ochrany zverili úrady práce, pomáhali sme náhradným rodinám a pripravovali sme žiadateľov na vykonávanie tejto náročnej činnosti. Nezabúdali sme ani na osobný rozvoj našich zamestnancov a spolupracovníkov. Na kvalitnú pomoc a odborné riešenie konfliktov v rodinách pomohla ďalšia kompetencia našich zamestnancov a to získanie certifikovaného vzdelávania oblasti mediácie. V našich radoch máme po jeho absolvovaní 12 certifikovaných mediátorov. Na zabezpečenie kvalitnej lektorskej práce päť našich zamestnankýň absolvovalo výcvik andragogiky a absolvovali sme aj tréning trénerov sociálnych zručností. Supervízia skupinová aj individuálna sa stala neoddeliteľnou súčasťou našej práce.

V minulom roku sme si pripomínali zahájenie práce neštátnej sociálnej poradne, ale v novembri tohto roku sme si bez veľkej slávy pripomenuli 10 výročie od založenia neziskovej organizácie Miesto pod slnkom. Za tých 10 rokov sa podarilo vytvoriť organizáciu, ktorá je známa svojou odbornosťou, širokou paletou kvalitných sociálnych služieb a realizácie opatrení sociálnoprávnej ochrany v prospech rodín aj jednotlivcov.

Koncom roka sme uskutočnili ďalšiu zmenu v riadení našej organizácie a to výmenu na poste riaditeľky a štatutárnej zástupkyne organizácie. Po desiatich rokoch práce som ukončila vedenie tejto organizácie a na miesto riaditeľky bola zvolená Mgr. Rybárová Beáta.

V tomto mojom poslednom „úvodnom slove“, by som chcela ešte raz vysloviť poďakovanie mojim spolupracovníčkam za ich kvalitnú a oduševnenú prácu v prospech našich klientov a za podporu pri napĺňaní cieľov našej organizácie.

PhDr. Litavská Eva
Riaditeľka n.o.

OBSAH VÝROČNEJ SPRÁVY

1. Údaje o neziskovej organizácii zabezpečujúce všeobecnú informovanosť

2. Činnosť organizácie - hlavné pôsobenia n.o.

2.1. Opatrenia sociálnoprávnej ochrany

2.1.1. Priority úradov práce sociálnych vecí a rodiny

- ÚPSVaR Košice program „Vykonávanie odborných metód práce na prispôsobenie sa novej situácii.
- ÚPSVaR Košice program „Program zameraný na poskytovanie sociálneho poradenstva deťom, ktorým bola sprostredkovaná náhradná rodinná starostlivosť a fyzickým osobám, ktorým bolo dieťa zverené do náhradnej rodinnej starostlivosti na uľahčenie plnenia účelu náhradnej rodinnej starostlivosti“
- ÚPSVaR Spišská Nová Ves program „Sanácia rodinného prostredia a podpora obnovy rodinného prostredia“

2.1.2. Opatrenia v rámci náhradnej rodinnej starostlivosti

2.2. Špecializované sociálne poradenstvo a supervízia

3. Finančné zabezpečenie organizácie

4. Činnosť správnej rady n.o.

1. Údaje o neziskovej organizácii zabezpečujúce všeobecnú informovanosť

Poradenská činnosť neziskovej organizácie Miesto pod slnkom začala v januári 2001 spracovaním projektu a podaním žiadosti PhDr. E. Litavskej na MPSVaR na vydanie povolenia na vykonávanie sociálneho poradenstva, výchovných a sociálnych programov a niektorých opatrení sociálnoprávnej ochrany. Ministerstvo svojim rozhodnutím zo dňa 14.3.2001 toto povolenie vydalo a PhDr. Litavská Eva sa tak stala prvou neštátnou sociálnou pracovníčkou na Slovensku. V roku 2002 založila neziskovú organizáciu Miesto pod slnkom, ktorú Obvodný úrad zaregistroval 5.11.2002, ako organizáciu poskytujúcu všeobecne prospešné služby v sociálnej oblasti. Legislatívne zmeny v sociálnej oblasti, najmä prijatie nového zákona o sociálnoprávnej ochrane a sociálnej kuratela č. 305/2005 Z.z. vytvorili lepšie podmienky a rozšírili možnosti práce neštátnych subjektov v tejto oblasti sociálnej práce. Od 10.2.2006 je nezisková organizácia Miesto pod slnkom, ako jedna z prvých na Slovensku, akreditovaným subjektom na vykonávanie opatrení SPODaSK podľa tohto zákona.

V roku 2009 na základe personálnych a legislatívnych zmien ako i odborného zamerania našej činnosti, a rozšírenia našich aktivít bolo potrebné upraviť aj štatút organizácie. Štatút n.o. bol doplnený o

- Pomoc rodinám v kríze a náhradným rodinám
- Vykonávanie opatrení sociálnoprávnej ochrany v zmysle akreditácii MPSVaR
- Realizovanie výchovných a sociálnych programov
- Realizovanie sociálneho poradenstva
- Sprostredkovanie supervízie pre organizácie

V apríli 2010 MPSVaR predĺžilo platnosť akreditácie o ďalších 5 rokov a zároveň ju na základe našich požiadaviek rozšírilo na opatrenia ako je organizovanie skupinových sociálnych a výchovných programov, výchovno rekreačných programov, poradensko – psychologickú pomoc rodinám so špecifickým problémom a pri krízových situáciách a realizovanie odborných metód práce na prispôsobenie sa novej situácii v rodine.

Nezisková organizácia Miesto pod slnkom poskytuje špecializované sociálne poradenstvo v súlade so zákonom č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov. Túto sociálnu službu môže poskytovať len na základe zápisu do registra, ktorý vedie vyšší územný celok a na základe akreditácie na odbornú činnosť. Akreditácia bola neziskovej organizácii udelená 26.5.2010 na dobu 5 rokov. Túto odbornú činnosť môže poskytovať jednotlivcom, dvojiciam a rodinám v sociálnych situáciách vedúcich k sociálnemu vylúčeniu, hmotnej a sociálnej núdzi v Košickom a Prešovskom samosprávnom kraji.

2. Hlavné oblasti práce n.o.

2.1 Opatrenie sociálnoprávnej ochrany

V zmysle akreditácie MPSVaR sa naša organizácia každoročne uchádza o možnosť realizovať odborné programy na zabezpečenie priorít sociálnoprávnej ochrany, ktoré vyhlasujú úrady práce v Košickom a Prešovskom kraji. V roku 2012 sme uspeli v troch výberových konaniach a na základe zmlúv s ÚPSVaR sme realizovali tieto programy.

2.1.1 Priority úradov práce, sociálnych vecí a rodiny

ÚPSVaR Košice

Nezisková organizácia Miesto pod slnkom v roku 2012 realizovala v rámci priorít ÚPSVaR SPO **program na zabezpečenie vykonávania odborných metód práce na prispôsobenie sa novej situácii v prirodzenom prostredí.**

Tento program realizovali v roku 2012 zamestnankyne a externé spolupracovníčky našej organizácie v súlade so schváleným programom pre vybrané rodiny zaradené do programu pracoviskami ÚPSVaR Košice.

Podobne ako v minulom roku aj tento rok sme program realizovali v troch fázach. ÚPSVaR vybral do programu 25 rodín. Aj keď sme niektoré rodiny museli pre nevhodnosť výberu vrátiť alebo sa v niektorých prípadoch situácia vyriešila, v priebehu úvodnej fázy sa rodiny doplnili. Pri realizácii jednotlivých aktivít sme vychádzali z praktických skúseností, ktoré sme získali pri realizácii v minuloročnom programe. Osvedčilo sa úvodné stretnutie s rodičmi na pôde ÚPSVaR, počas ktorého bola naša nezisková organizácia predstavená účastníkom programu sociálnou pracovníčkou ÚPSVaR, a následne na to naše sociálne pracovníčky oboznámili rodičov s programom.

Najčastejšie vyskytujúce sa problémové oblasti boli: zamedzovanie styku dieťaťa s rodičom, vzájomná komunikácia, nedodržiavanie pravidiel ohľadom starostlivosti o deti a realizovanie striedavej starostlivosti. V niektorých prípadoch sa vyskytlo násilie v rodine, alebo aj také spávanie rodiča, ktoré ohrozovalo mravný a fyzický vývin dieťaťa.

V realizačnej fáze sme v niektorých prípadoch ako metódu práce s rodinou aplikovali mediáciu, ktorú realizovali naše pracovníčky s bývalými partnermi /rodičmi/ v priestoroch našej organizácie. Tieto stretnutia hodnotíme ako veľmi úspešné a táto metóda podobne ako v minulom roku aj v tomto programe sa ukázala ako účinný nástroj vytvorenia dohody medzi rodičmi. Musíme však podotknúť, že sa môže realizovať len v tých prípadoch, kde je medzi ex partnermi ochota a vôľa dohodnúť sa v prospech dieťaťa.

Niektoré rodiny v predchádzajúcom období absolvovali rôzne znalecké dokazovania a naše pôsobenie pociťovali ako ďalšiu nepríjemnú povinnosť. Napriek tomu v dvanástich prípadoch spolupracovali obaja rodičia. V týchto rodinách sa nám podarilo prelomiť podozrievavosť rodičov a pripraviť ich na konštruktívne a pragmatické riešenie problémov v záujme detí, čo pomohlo k zlepšeniu situácie. V dvoch prípadoch spolupracoval iba otec a v troch prípadoch iba matka, v jednom prípade spolupracovali starí rodičia, ktorí zabezpečovali starostlivosť o deti. Počas realizácie programu došlo v troch prípadoch k zmene starostlivosti, čo hodnotíme veľmi pozitívne, pretože sa zlepšila celková situácia detí, tie sa stabilizovali a

dokázali si plniť školské povinnosti, znížilo sa ich psychické vypätie. Deti boli prevažne zverené do starostlivosti matky. V striedavej starostlivosti sme mali deti v troch rodinách. V piatich rodinách sa situácia nezmenila a v jednom prípade sa zhoršila napriek našej intenzívnej snahe zlepšiť komunikáciu medzi matkou a synom. Išlo väčšinou o prípady, keď naše sociálne pracovníčky nespĺnili ich očakávania „spojenctva“ proti druhému rodičovi. V programe sme zachovávali neutralitu a situácie sme hodnotili len z pohľadu najlepšieho záujmu dieťaťa. Napriek ťažkým prípadom a aj prístupu rodičov môžeme konštatovať že v dvanástich prípadoch nastalo zlepšenie situácie a tieto prípady môžeme hodnotiť ako úspešné.

Z pozitívnych zistení môžeme uviesť že sa nám osvedčila individuálna práca s rodičmi, ale aj spoločné stretnutia rodičov s našimi sociálnymi pracovníčkami. Efektívny bol aj nestranný prístup soc. pracovníčok a vytvorenie priestoru na ventiláciu.

V práci nám pomohla aj komunikácia s ďalšími odborníkmi, ktorí nám poskytli informácie o členoch rodiny a svoje pohľady na prípad aj možné riešenia.

V spolupráci so sociálnymi pracovníčkami úradu práce pozitívne hodnotíme dostatočnú informovanosť o prípade a doterajšom priebehu riešenia problémov v rodine .

Spracovala: Mgr. Klára Pariláková

Nezisková organizácia Miesto pod slnkom v roku 2012 realizovala v rámci priorit ÚPSVaR SPO **program zameraný na poskytovanie sociálneho poradenstva deťom, ktorým bola sprostredkovaná náhradná rodinná starostlivosť a fyzickým osobám, ktorým bolo dieťa zverené do náhradnej rodinnej starostlivosti na uľahčenie plnenia účelu náhradnej rodinnej starostlivosti.** Za týmto komplikovaným názvom sa skrývala práca s náhradnými rodinami, ktoré zabezpečovali starostlivosť deťom formou pestúnskej starostlivosti a aj formou náhradnej osobnej starostlivosti.

Do programu bolo zapojených 14 rodín, z ktorých 7 bolo pestúnskych a 7 rodín kde boli deti zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, väčšinou starým mamám. V týchto rodinách žilo 23 detí z toho 9 detí v pestúnskej starostlivosti a 14 v náhradnej osobnej starostlivosti. Väčšina detí žila u blízkych príbuzných. 11 detí žilo u starých rodičov a 3 deti u iných príbuzných / tety/. Deti boli rôzneho veku a to od pol roka po 17 rokov.

Pomoc a sprevádzanie pre tieto rodiny sme realizovali vo viacerých oblastiach a rôznymi metódami. S každou rodinou pracovala pridelená pracovníčka našej organizácie individuálne a to nie len v diagnostickej fáze, ale počas celého programu, väčšinou v ich prirodzenom prostredí.

Pre náhradných rodičov sme pripravili a realizovali spoločný program vzdelávania a stretnutia podpornej skupiny. Na týchto stretnutiach mali možnosť oboznámiť sa s témami, ktoré súviseli s problémami v náhradných rodinách a pomáhali náhradným rodičom nachádzať spôsoby na ich riešenie. Zvlášť osožné sa ukázali podporné skupiny na ktorých rodičia prezentovali svoje skúsenosti s daným problémom aj to, ako ho riešili, navzájom si vymieňali skúsenosti a dávali si podporu. Témy stretnutí rodičov boli nastavené tak, aby pomohli riešiť hlavné problémy, ktoré rodiny signalizovali v diagnostickej fáze programu. Venovali sme sa preto týmto témam

- Komunikácia v rodine a prekážky komunikácie
- Vzťahová väzba, jej vytváranie, rodičia vyplnili dotazník symptómov poruchy vzťahovej väzby u detí

- Dôsledky poruchy vzťahovej väzby, prejavy a riešenie
- Dedičnosť a čo s ňou v náhradných rodinách
- Odmena a trest vo výchove
- Školské problémy detí v náhradnej výchove
- Puberta – jej problémy a špecifiká u detí v NRS

Pre rodiny sme realizovali aj viacero voľnočasových aktivít a podujatí, na ktorých sa zúčastňovali celé rodiny. Toto aktívne a príjemne trávenie voľného času rodiny veľmi oceňovali a prispelo k stmeleniu rodín, vytváraniu pocitu spolupatričnosti /napr. súťaže rodín/, ale prinieslo aj nové zážitky mimo bežných dní plných povinností, zákazov a príkazov.

Celkovo sme zrealizovali 5 spoločných podujatí pre celé rodiny. Okrem úvodného stretnutia, kde sme sa zoznamovali navzájom a aj s programom a deti oslávili medzinárodný deň detí, sme uskutočnili výlet do Košickej ZOO, kde rodiny spoločne trávili čas. Súťažili vo vedomostnej súťaži o zvieratách v ZOO. Do plnenia úloh z tohto kvízu sa zapojili celé rodiny. Všetci členovia rodín spoločne, a deti aj jednotlivito, súťažili v rôznych zábavných súťažiach, prezreli si ZOO a strávili príjemne spoločný čas. V septembri sa uskutočnila ďalšia spoločná voľnočasová aktivita a to výlet celých rodín na Ranč v Trebejove, ktorý prevádzkovala organizácia Otcovo srdce. Deti mali možnosť oboznámiť sa s farmou, koníkmi, venovať sa im, ošetrovať ich, aj si na nich zajazdiť. Majiteľka ranča p. Laura Stein rozprávala deťom o priateľstve a komunikácii s priateľmi. Potom deti strieľali z luku a rodiny si posedeli pri ohni a opekali. Napriek pomerne chladnému počasiu sa rodiny na výlete dobre cítili a najmä deti oceňovali zážitky z jazdy na koňoch. Celé rodiny sa ešte spolu stretli na spoločnej aktivite v priestoroch zasadačky na Hlavnej 68, kde vytvárali koláž na tému „Budúcnosť našej rodiny“ Táto expresívna metóda práce mala aj informačný a diagnostický prínos pre sociálne pracovníčky, ktoré mohli pozorovať nielen rodinu pri práci, predstavy jednotlivých členov rodiny o budúcnosti a aj skryté vzťahy a črty osobnosti členov rodiny. Posledné stretnutie celých rodín bolo na záver programu, kde rodiny hodnotili program, jeho prínos, dávali spätnú väzbu, ako aj námety čo robiť lepšie alebo inak.

Deti, ktoré boli zaradené do detskej podpornej skupiny, kde pracovali podľa programu americkej autorky Sandy Anderson pre deti z náhradných rodín. V rámci skupinových stretnutí realizovali najmä expresívne techniky. Jednotlivé stretnutia boli tematicky orientované na tieto oblasti

- Moja rodina, čo pre mňa znamená náhradná rodina
- Cesta môjho života – „domy“ v ktorých žili a spomienky na tieto umiestnenia
- Mapa života
- Výhody, nevýhody pestúnskej starostlivosti – koláž
- Čo ma hnevá, trápi mrzí – dopĺňovanie viet
- Komunikácia v rodine

Sme radi, že program splnil svoj účel a okrem pomoci vo forme zlepšenia vzťahov a prijatie nových riešení v rodinách, sa nám podarilo prispieť k lepšiemu pochopeniu v rámci rodín. Niektoré rodiny, kde boli problémy závažné a dlhodobo skryté práve ich otvorením prijali aj kategorické riešenie vo forme ukončenia pestúnskej starostlivosti.

Spracovala: PhDr. Litavská Eva

ÚPSVaR Spišská Nová Ves

Prioritou ÚPSVaR v Spišskej Novej Vsi pre rok 2012 bola sanácia a obnova rodinného prostredia. Do projektu bolo zapojených 14 rodín, z toho 10 rodín z regiónu Spišská Nová Ves a 4 rodiny z regiónu Gelnica. Z uvedeného počtu rodín, sme z vážnych dôvodov museli pristúpiť k vráteniu jednej rodiny z okresu Gelnica, čo znamená, že projekt ukončilo 13 rodín. Z uvedeného počtu 13 rodín bolo až 6 rodín (t.j. až v 46,15 %) takých, ktoré boli zapojené do procesu sanácie rodinného prostredia už v roku 2011 a ktoré sme k ďalšej spolupráci odporúčali.

Pri analýze príčin, pre ktoré boli maloleté deti umiestnené do ústavnej starostlivosti sme zistili, že ide prevažne o rodiny, kde sa preukázalo, že rodiny zlyhávajú vo viacerých svojich funkciách, najčastejšie v plnení základných funkcií (ekonomických, sociálnych, výchovnovzdelávacích, atď.), veľmi často kombinovaných s nadužívaním alkoholu jedným z rodičov, alebo dokonca u oboch rodičov. Okrem toho sme zistili, že títo rodičia disponujú nedostatkom rodičovských a sociálnych zručností nevyhnutných k zabezpečeniu starostlivosti o mal. deti, týkajúcich sa najmä dodržiavania osobnej hygieny, hygieny maloletých detí, veľmi nízkej hygieny domácnosti, absencie vhodného výchovného vedenia maloletých detí, zanedbávanie školskej dochádzky, ako aj dohľad nad sledovaním školských povinností mal. detí. Na negatívnom stave jednotlivých rodín sa podieľa aj nedostatok finančných prostriedkov, neefektívnosť vynakladania pridelených finančných prostriedkov, dlhy na nájmom, dlhy voči exekútorským úradom, neplnenie vyživovacej povinnosti voči maloletým deťom umiestneným v DeD, narastanie dlhov, voľba rizikových spôsobov obživy, atď.

Hlavným cieľom sanácie rodinného prostredia bol návrat maloletých detí do osobnej starostlivosti biologických rodičov. Za účelom naplnenia jednotlivých cieľov sme realizovali aktivity a opatrenia zamerané najmä na:

- zlepšenie sociálnych a bytových pomerov jednotlivých rodín, základom ktorých boli pravidelné návštevy domácnosti, motiváciu rodičov k zlepšeniu bytových pomerov, zapojenie ďalších príbuzných do pomoci pri zlepšovaní bytových pomerov, oslovenie obecných úradov, komunitných centier, terénnych sociálnych pracovníkov, podnikateľov, motivácii rodičov k zlepšeniu vlastnej sociálnej situácie, napr. hľadanie zamestnania, práce na dohodu, obecné práce, využitie podporných programov ÚPSVaR k riešeniu nezamestnanosti (výkon dobrovoľníctva), pomoc pri vybavovaní osobných dokladov, invalidných dôchodkov, kompenzácií a pod.
- prípravu rodičov na návrat maloletých detí do osobnej starostlivosti, spočívajúcej najmä v aktivitách a opatreniach, zameraných na podporu a budovanie citových väzieb medzi rodičmi, príbuznými maloletých detí a maloletými deťmi, zaradenými do programu, v dosiahnutí zlepšenia ich vzájomných kontaktov, v motivácii dospelých členov rodiny k iným formám kontaktov s dieťaťom, a paralelne sme realizovali aj prípravu vytypovaných rodičov do modifikovaného programu zameraného na návrat detí do rodinného prostredia.
- nácvik rodičovských zručností a komunikácie, zameraných na hygienu domácnosti, osobnú hygienu a hygienu maloletých detí, sledovanie školskej dochádzky mal. detí, vedenie rodičov k eliminácii záškoláctva u maloletých detí, k účelnému vynakladaniu pridelených finančných prostriedkov, nácviku domáceho hospodárenia, k zlepšeniu starostlivosti o zdravie maloletých detí, zodpovednosť voči vlastnému zdraviu, k zmene životného štýlu – najmä v rodinách s nadmerným užívaním alkoholu, k liečbe závislosti a pod.

Dosiahnuté výsledky :

V čase prevzatia rodín do našej starostlivosti bolo v detských domovoch umiestnených 34 detí. Z tohto počtu detí sa počas trvania projektu vrátilo do domáceho prostredia 8 detí, t.j. 23,52 %. Ďalších 13 detí, t.j. 38,23 % má perspektívu vrátiť sa domov ihneď. U 5 detí (t.j. u 14,71 %) je výrazná perspektíva návratu do rodinného prostredia pokračovaním v procese sanácie rodinného prostredia. Veľmi dobré výsledky sme dosiahli (u 52,94 % mal. detí) v oblasti zlepšenia sociálnej a bytovej situácie rodín, v oblasti zlepšenia starostlivosti o maloleté deti. Mimoriadne pozitívne hodnotíme záujem rodičov o spoluprácu. Z celkového počtu rodín výborne spolupracovalo 9 rodín, t.j. 69,73 %. Pozitívne hodnotíme zlepšenie vzťahov medzi rodičmi, príbuznými a maloletými deťmi, rozšírenie kontaktov s maloletými deťmi v DeD i v prirodzenom prostredí rodiny a aktivity zamerané na prípravu rodičov na návrat maloletých detí do domáceho prostredia, realizácia modifikovaného programu na prípravu rodičov na návrat maloletých detí do domáceho prostredia pod vedením PhDr. Litavskej (skupinové aktivity). Výborná bola spolupráca s participujúcimi detskými domovmi (DeD Spišské Vlachy, DeD Dobšiná), a s ÚPSVaR v Spišskej Novej Vsi, detašovaným pracoviskám Krompachy, s ÚPSVaR Gelnica, obecnými úradmi, komunitnými centrami, terénnymi sociálnymi pracovníkmi.

Spracovala: Mgr. Chabadová Marta

2.1.2 Opatrenia v rámci náhradnej rodinnej starostlivosti

Jednou z akreditovaných oblastí sociálnej práce našej organizácie v rámci zákona o sociálnoprávnej ochrane je aj komplex problematiky náhradnej rodinnej starostlivosti.

V rámci tejto špecifickej činnosti sme sa v roku 2012 zamerali na

- Prípravu náhradných rodičov
- Aktualizáciu prípravy
- Na pomoc, podporu a sprevádzanie náhradných rodín v adaptačnej fáze a pri riešení výchovných a vzťahových problémov.

Finančné zabezpečenie tejto odbornej činnosti sme mali v rámci dotácie MPSVaR.

O absolvovanie prípravy na zapísanie do zoznamu žiadateľov o osvojenie a pestúnsku starostlivosť v našej organizácii prejavilo záujem 32 osôb. Z toho 24 žiadateľov túto prípravu úspešne absolvovalo a v 8 prípadoch nebola príprava do konca roka ukončená. Prípravu organizujeme podľa aktuálnej situácie a to individuálne, skupinovo, alebo aj kombinovanou formou. Vzhľadom na časovú náročnosť tejto prípravy sa snažíme jej priebeh organizovať tak, aby čo najmenej zasahoval do pracovných povinností žiadateľov. Takže naše stretnutia boli v mimopracovnom čase, niekedy cez víkendy, alebo v čase voľna žiadateľov. Okrem základnej prípravy náhradných rodičov sme z rôznych dôvodov realizovali aj aktualizáciu prípravy, najmä u žiadateľov, kde od prípravy uplynuli dva roky, alebo sa významne zmenili podmienky. V roku 2012 sme zrealizovali 10 aktualizácií príprav.

Starostlivosť o deti v pestúnskych rodinách prináša so sebou často aj problémy a rôzne ťažkosti. Pomoc pri riešení týchto problémov či už výchovných alebo vzťahových, podporu a pomoc prípadne terapiu sme poskytli 4 deťom z náhradných rodín a ich rodinám. Ako veľmi dôležité sa nám javí odborná pomoc a sprevádzanie náhradných rodín, najmä pestúnskych do

ktorých prichádzajú staršie deti. Je dobré, ak sa podarí zabezpečiť realizáciu pomoci novovznikajúcim náhradným rodinám v adaptačnej fáze, nie len v čase keď sú už signalizované problémy. V tomto zmysle nezisková organizácia Miesto pod slnkom dala ponuku ÚPSVaR Košice na rok 2013, že sme ochotní a máme podmienky pre prácu s náhradnými rodinami aj v tomto dôležitom období vzájomného spoznávania sa utvárania vzťahov.

Spracovala: PhDr. Litavská Eva

2.2. Špecializované sociálne poradenstvo

Špecializované sociálne poradenstvo sme s podporou VÚC Košice v roku 2012 realizovali v dvoch regiónoch. Na základe zmluvy s VÚC nám boli pridelené príspevky na vykonávanie špecializovaného poradenstva v rozsahu troch poradcov. Z tohto príspevku sme zabezpečovali služby špecializovaného poradenstva v troch regiónoch a to Košice, Košice okolie a región Rožňava. V Rožňave sme prevádzkovali detašované pracovisko našej organizácie s jedným poradcom. Služby poskytoval nielen občanom mesta Rožňava ale aj okresu Rožňava.

Nezisková organizácia Miesto pod slnkom poskytuje špecializované sociálne poradenstvo v súlade so zákonom č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov. Naša organizácia splnila požadované podmienky na vykonávanie tejto sociálnej služby. Sme zapísaní v registre poskytovateľov sociálnych služieb, ktorý vedie vyšší územný celok a máme akreditáciu MPSVaR SR na túto odbornú činnosť. Akreditácia bola neziskovej organizácii udelená v máji 2010 na dobu 5 rokov. Organizácia zabezpečuje výkon špecializovaného sociálneho poradenstva skúsenými poradcami, ktorí spĺňajú požiadavku vzdelania a praxe a svoju odbornosť permanentne zvyšujú absolvovaním odborných výcvikov, kurzov a seminárov. V priebehu roka bola poradcovi poskytovaná skupinová aj individuálna supervízia.

Poradenstvo by malo pomôcť klientom, aby sami zvládli svoju životnú situáciu a prevzali zodpovednosť za svoj život. Špecializované poradenstvo poskytované klientom im pomôže rozhodovať sa, konať spôsobom, ktorý je zmysluplný, konštruktívny a spoločensky prijateľný a užitočný. Klientom v špecializovanom poradenstve chceme umožniť ich osobný rast a dozrievanie, rozširovať si oblasť medziľudských vzťahov, realizovať sa, zvládať svoje sociálne role, naučiť sa riešiť krízy a konflikty a nájsť svoje osobné naplnenie.

Pri našej práci nás stále viac oslovujú klienti, ktorí majú psychické a psychiatrické problémy a to dospelí, ako i deti. Kvalita života ľudí so zdravotným znevýhodnením súvisí s ich uspokojením v rodine, stabilitou rodiny, fungovaním všetkých ich systémov a subsystémov. Integrácia / vyrovnávanie príležitostí, začleňovanie do spoločnosti/ aj inklúzia /zahnutie, náležanie k celku, rovnoprávny vzťah/ sú procesy, ktoré sa usilujú o plnohodnotný spoločný život hendikepovaných a zdravých jedincov s rešpektovaním ich individuálnych schopností a možností rozvoja. Integrácia znamená vytvárať také spoložitie, ktoré všetkým zúčastneným prináša hlboký pozitívny zážitok. Hlavným kritériom k určeniu stupňa integrácie človeka je kvalita jeho spoločenských vzťahov.

Do našej poradenskej práce je integrálne začlenená aj práca s rodinou klienta, ktorej pomáhame zvládať život so zdravotne postihnutým klientom, klientom so sociálnymi a osobnostnými problémami a pôsobíme na úpravu narušených vzťahov v rodine. Cieľom

intervencií je reagovať na potreby rodín i klientov, pre ktorých je dôležité chápať podstatu, zvládať prejavy ochorenia, rizikové správanie, vedieť ako sa správať v krízových či špecifických situáciách, udržiavať dobrú komunikáciu v rodine, mať kapacitu a zručnosti pri zvládaní problémov, formulovať pre seba i klienta dosiahnuteľné ciele, udržiavať pocit sebadôvery všetkých členov rodiny. Takto fungujúca rodina bude schopná udržať si presvedčenie, že sa veci dajú zvládnuť, znižovať stres a predchádzať stavu vyhorenia.

Snažíme sa získať dôveru klientov a to nielen dôveru k poradcovi, ale aj vo vlastné sily a možnosti, ktoré mu pomáhame objavovať a aktivizovať. V úvode spolupráce sú to rozhovory, praktická konkrétna pomoc pri riešení čiastkových problémov, sprevádzanie a podpora klienta, ktorý vo väčšine nemá zručnosti a nevie si potrebné náležitosti vybaviť. Až postupom času, keď sú aspoň sčasti saturované klientove základné potreby, medzi poradcom a klientom vznikol vzťah založený na dôvere a ľudskom prijatí, klient dokáže odhaľovať svoje skryté vnútorné zážitky a skúsenosti, dôvody prijatých riešení, ktoré ho priviedli do súčasnej situácie, a tu je možné začať pracovať na ich uvedomení si, podchytení, pomenovaní a hľadať riešenia iné, klientovi prospešnejšie. Pri práci v našej neziskovej organizácii, keďže poskytujeme komplexné služby a s každým klientom pracujeme individuálne vzhľadom na jeho osobnostnú výbavu, pomáhame klientovi, aby sám dospel k zásadným životným rozhodnutiam. Počas obdobia hľadania riešenia, mu pomáhame kvalitne fungovať v danej situácii, priblížiť a zrealizovať očakávania a ponúknuť možnosti rôznych riešení danej situácie. Až po vyčerpaní všetkých možností si klient vyberá ďalšie smerovanie svojich aktivít, ktoré je poradcom plne akceptované. Aby bolo riešenie problémovej situácie pre klienta to najlepšie, musí to byť jeho riešenie.

V našej práci využívame sieťovanie sociálnych subjektov, ich zainteresovanie pri práci s klientom, čím sa zároveň rozvíja naša spolupráca s týmito subjektmi a nezisková organizácia sa stáva aktívnym článkom v systéme organizácií poskytujúcich sociálne služby v tomto regióne.

Detašované pracovisko Miesta pod slnkom n.o. v Rožňave a tamojšia sociálna poradňa sa dostala do povedomia občanov, ktorí jej služby využívali pri riešení svojich osobných, vzťahových a často aj existenčných problémov. Ťažká situácia a vysoká nezamestnanosť v regióne nevytvára podmienky na pracovné uplatnenie zvlášť osôb zdravotne postihnutých a riešenie týchto problémov bolo nad rámec špecializovaného sociálneho poradenstva. Aj v roku 2012 bolo sociálne poradenstvo poskytované ambulatnou formou v priestoroch sociálnej poradne a terénnou formou – mimo priestor poradne, v rodinnom prostredí klienta a jeho rodiny, v inštitúcii apod. Pri práci s klientom sme používali metodiku a tie formy sociálnej práce, ktoré riešia aktuálne, akútne problémy klienta, rešpektujú klienta ako takého, jeho tempo, špecifiká a individuálne požiadavky.

Sociálna poradňa našla svoje miesto aj v systéme sociálnych služieb v meste Rožňava aj v rámci koncepcia rozvoja sociálnych a komunitných služieb mesta Rožňava.

3. Finančné zabezpečenie organizácie

Prehľad finančných príspevkov poskytnutých neziskovej organizácii Miesto pod slnkom v roku 2012

Finančné zabezpečenie našej organizácie a jej aktivít je realizované z viacerých zdrojov. Ide hlavne o príspevky zo štátneho rozpočtu na realizáciu schválených programov úradov práce a príspevok z úradu Košického samosprávneho kraja na realizáciu špecializovaného poradenstva. Tieto príspevky sa môžu čerpať len v rámci rozpočtového roka a nevyčerpané sa musia vrátiť do štátneho rozpočtu. Nižšiu sumu tvoria príspevky z 2% daní. Prehľad o príjmoch je uvedený v členení podľa jednotlivých projektov.

Nezisková organizácia Miesto pod slnkom v roku 2012 realizovala projekty:

1. poskytovanie špecializovaného poradenstva na základe schváleného projektu v rámci výzvy „Optimalizácia a zefektívnenie siete poradenských služieb“

Poskytovateľ finančného príspevku: Košický samosprávny kraj

Výška príspevku: 29 874 .- €

2. realizácia programu zameraného na poskytovanie sociálneho poradenstva deťom, ktorým bola sprostredkovaná náhradná rodinná starostlivosť a fyzickým osobám, ktorým bolo dieťa zverené do náhradnej rodinnej starostlivosti na uľahčenie plnenia účelu náhradnej rodinnej starostlivosti.

Poskytovateľ finančného príspevku: Úrad práce sociálnych vecí a rodiny Košice

Výška príspevku: 5 943,70 €

3. realizácia programu zameraného na zabezpečenie vykonávania odborných metód práce na prispôsobenie sa novej situácii v prirodzenom prostredí v rámci projektu na zabezpečenie vykonávania opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately

Poskytovateľ finančného príspevku: Úrad práce sociálnych vecí a rodiny Košice

Výška príspevku: 10 043,78 €

4. realizácia programu zameraného na sanáciu rodinného prostredia a podporu obnovy rodinného prostredia, z ktorého bolo dieťa vyňaté na základe rozhodnutia súdu v rámci projektu na zabezpečenie vykonávania opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately

Poskytovateľ finančného príspevku: Úrad práce sociálnych vecí a rodiny Spišská Nová Ves

Výška príspevku: 11 546,94 €

5. dotácia Ministerstva práce na realizáciu opatrení SPODaSK

Poskytovateľ finančného príspevku: Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR

Výška príspevku: 1 275 €

6. realizácia projektu Zvyšovanie profesionalizácie zamestnancov NO so zameraním na pomoc ohrozeným rodinám v KSK, kde boli výdavky uhrádzané v systéme refundačných platieb z vlastných zdrojov neziskovej organizácie

Poskytovateľ finančného príspevku:	Sociálna implementačná agentúra
Výška poskytnutých príspevkov:	
Zálohová platba	10 380 €
Refundačná platba	1 936,98 €

7. realizácia prípravy žiadateľov o zápis do zoznamu žiadateľov o náhradnú rodinnú starostlivosť

Poskytovateľ finančného príspevku:	žiadatelia
Výška príspevku:	295 €

8. príspevky z podielu zaplatenej dane a príspevky prijaté od fyzických osôb

Poskytovateľ finančného príspevku:	občania
Výška príspevku:	1 084,51 €

9. sponzorské príspevky prijaté od fyzických osôb

Poskytovateľ finančného príspevku:	občania
Výška príspevku:	251 €

Príjmy a výdaje ako aj celé účtovníctvo neziskovej organizácie bolo podrobené auditu a je v súlade so slovenským zákonom o účtovníctve. Ročná účtovná závierka je prílohou tejto výročnej správy.

4. Činnosť správnej rady neziskovej organizácie

Správna rada neziskovej organizácie v súlade so Štatútom n.o. sa stretla na štyroch riadnych zasadnutiach.

Na zasadnutí **7.1.2012** prerokovala zámery činnosti organizácie na rok 2012, oboznámila sa s postupom prác v projekte SIA II. a s výsledkami realizovaných programov v rámci priorít v roku 2011. Správna rada schválila organizačnú zmenu v tom že poverila Mgr. Rybárovú Beátu zastupovaním riaditeľky organizácie s podpisovým právom v bežnej korešpondencii.

12.5.2012 správna rada schvaľovala zásadné dokumenty za rok 2011 – Výročnú správu, Revíziu správu, Správu auditora. Zároveň bola Správna rada informovaná o výsledkoch výberových konaní na realizáciu programov priorít v roku 2012.

Zasadnutie **11.8.2012** priebežne hodnotilo projekty, ktoré organizácia v roku 2012 realizovala a to projekt ďalšieho vzdelávania pracovníkov MPS n.o., programy priorít pre ÚPSVaR Košice, ako aj projekt sanácie rodín v Spišskej Novej Vsi. Zároveň správna rada riešila a schvaľovala základné dokumenty organizácie v rámci prípravy štandardov kvality práce.

V novembri **11.11.2012** sa uskutočnilo zasadnutie správnej rady s jediným bodom - schválením personálnej zmeny na mieste štatutára neziskovej organizácie.

Správna rada na základe žiadosti riaditeľky neziskovej organizácie PhDr. Litavskú Evu odvolala z funkcie riaditeľky n.o. ku dňu 30.11.2012. Zároveň v zmysle štatútu neziskovej

organizácie od 1.12.2012. zvolila za riaditeľku a štatutárnu zástupkyňu n.o. Miesto pod slnkom Mgr. Rybárovú Beátu. Táto zmena bola oficiálne nahlásená na všetky relevantné organizácie.

Iná zmena v orgánoch neziskovej organizácie nenastala.

Košice máj 2013